

Prejeli smo

Roman Globokar, Anton Česen (ured.)
Šola kot prostor dialoga med vero, znanostjo in umetnostjo
Zbornik mednarodnega simpozija ob dvajsetletnici ponovnega delovanja Škofijske klasične gimnazije v Zavodu sv. Stanislava, 9.–12. maj 2013
 Ljubljana: Zavod sv. Stanislava, 2013
 356 strani

Nada Mulej
Rdeča nit
Sam svoj coach v času sprememb
 Ljubljana: Sledi, 2012
 138 strani, cena: 19,49 EUR

Nataša Bucik, Gregor Bucik, Valentin Bucik
Misleca
Miselne naloge za mlade bistrume
 Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013
 136 strani, cena: 19,95 EUR

Veronika Rot Gabrovec (ured.)
Tudi mi beremo
Različni bralci z različnimi potrebami
Zbornik Bralnega društva Slovenije ob 10. strokovnem posvetovanju v Ljubljani
 Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2013
 122 strani, cena: 16,50 EUR

Neli Kodrič Filipič
Solze so za luzerje
Zgodba o tem, kako se postaviti zase
 Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013
 314 strani, cena: 24,94 EUR

Anselm Grün
Mala knjiga o pravi ljubezni
 Celje: Celjska Mohorjeva družba, 2013
 160 strani, cena: 14,90 EUR

Milica Šturm
Uganke
 Celje: Celjska Mohorjeva družba, 2013
 32 strani, cena: 5,00 EUR

Meta Zagorc idr.
Ples v vrtcu
Priročnik za privzgojo ljubezni do plesa
 Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2013
 112 strani, cena: 19,80 EUR

Anja Štefan
Gugalnica za vse
Pravljice in pesmice za otroke
 Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013
 72 strani, cena: 22,95 EUR

Charles H. Elliot, Laura L. Smith
Mejna osebnostna motnja
(zbirka Za telebane)
 Ljubljana: Pasadena, Društvo za pomoč osebam z depresijo in anksioznimi motnjami, Inštitut Karakter, 2013
 366 strani, cena: 24,95 EUR

Andrej Perko
Pijan od življenja
Premagati alkohol in spet zaživeti
 Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013
 168 strani, cena: 19,95 EUR

Misli ob prejemu Slomškovich priznanj in naziva častni član DKPS Ponikva, 28. 9. 2013

Dva pedagoga in njun vzgojni trinom

Kaj imata skupnega dva samorastniška pedagoga 19. stoletja, Anton Martin Slomšek in Janez Bosko – čeprav sta si tako daleč, kot sta tedanja Štajerska in Piemont, njuni deželi? Avstro-Ogrska in Italija sta bili v njunem času večkrat celo v vojni.

Oba sta odraščala kot siroti; Anton od šestnajstega leta brez matere in Janez od tretjega leta brez očeta. “Kmet boš tukaj in delal boš; le mestni gospodje bukve s seboj nosijo; nikdar več mi nimaš tedaj bukev na delo vzeti,” pravi oče Tončejcu. Brat Anton pa pravi Janezu: “Narediti hočem

jima je postalo duhovništvo, vnema za oznanjevanje, pa tudi nadarjenost za pisanje priročnikov in spodbudnih knjig. Leta 1848 izide Marxov *Komunistični manifest*, ki družbeno dno kliče k uporu. Istega leta pa v Ljubljani izide (že druga Slomškova izdaja!) *Blaže in Nežica v nedeljskejši šoli* in v Torinu don Boskov *Preskrbljeni mladenci*; slednja nudita mladim pogoje za izobraževanje in vzgojo ter tako za dvig kakovosti (mladega) življenja v osebni dostojanstvu in drugih človekovih pravicah. Skupna jima je vzgoja mladega človeka v veselju in poštenosti. Pri Slomšku sta stalnici njegovih pesmi, pridig in vzgojnih črtic; pri don Bosku pa je najbolj splošen vzgojni cilj, da bi bili mladi veseli ter da bi postali pošteni državljani in dobri kristjani.

Domala skupni jima je vzgojni trinom, ki se pri škofu Slomšku glasi:

konec s to slovnico. Postal sem velik in močan, pa nisem nikoli videl teh knjig.” Skupno jima je tudi to, da sta si vsakdanji kruh služila kot pastirčka in že tedaj zbirala svoje tovariše k poučevanju in razvedrilu. Skupno

“Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličavne narodne omike” (vera, jezik, kultura). Don Bosko pa svoj preventivni vzgojni sistem postavi na temelj “vere, razuma in ljubeznivosti”. Niso to smerodavne

koordinate za sodobno vzgojo in izobraževanje?

Ni skupna tudi njuna slava sve-tnišтва? Zato smo blaženega Antona Martina Slomška postavili za zave-tnika učiteljev, vzgojiteljev in katehe-tov (2004), sveti Janez Bosko pa je bil razglašen za očeta in učitelja mladine (1988). ■

Alojzij Slavko Snoj SDB

Zahvaljajte se Gospodu!

To je klic, namenjen vsakemu iz-med nas. Opogumlja nas, da ni-smo sami. Z nami je On, ki nas je vzljubil in nam pokazal pot, ki vodi v boljše čase. Teh pa ni brez življenja z Njim.

“Zahvaljajte se Gospodu, ker je do-ber, ker na veke traja njegova dobrotā” (Ps 117,1). To se trudim jemati resno. Za vse gre zahvala Bogu, ki me je pred skoraj dvajsetimi leti poklical v služ-

bo, v kateri delam z otroki s posebnimi potrebami in njihovi-mi družinami. Vse to doživljam kot dar in tega se resnično veselim.

Najpomembneje je, da otroci razu-mejo, da Bog je, in ga sprejmejo v svoje življenje kot prijatelja, ki jih ima rad in ostaja vedno z njimi. V spontani molitvi dobim od-mev, da je res tako. Tudi nasmeh njihovi-h obrazov izžareva to resnico. Tukaj si upam uporabiti mi-sel iz Malega princa: “Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.” To še močneje doživim v pripravi na prejem zakra-

mentov: sv. spovedi, sv. obhajila in sv. birme. Takrat je Bog res na delu, sebe doživljam le kot orodje. Ob pripravi na prejem zakramentov družin ne pu-ščam ob strani. Toplo jih povabim k sodelovanju in doživim lep odziv ter

pripravljenost za skupno delo. Za vsa-ko slovesnost prvega sv. obhajila in sv. birme imamo duhovno obnovo s celo družino v kakem domu duhovnosti. Mnogi otroci bi zaradi gibalne ovi-ranosti težko prišli do zakramentov. Z mnogimi delam individualno. Za vsakega imam lastno metodo – meto-do ljubezni.

Veliko bogastvo in blagoslov so ani-matorke, s katerimi pripravimo pro-gram za otroke, sv. mašo na začetku ve-roučnega leta, ogled jaslic ter romanja v razna Marijina svetišča. Cilj tega je tudi druženje družin, da se začutijo med seboj, si podelijo veselje in bolečino ter najdejo novo moč za vsakdanje življe-nje. K vsakemu otroku, vsaki družini poskušam pristopiti z razumevanjem ter nositi z njimi veselje in težo dneva. Zavedam se, da rast daje Gospod, zato vse spremljam z molitvijo.

Posebej cenim, da je moja navzoč-nost v zavodu CIRIUS v Kamniku odobrena s strani *Ministrstva za šol-stvo*. V zavod prihajam kot domov in sem tega resnično vesela. Srečanja z osebjem, učitelji in vzgojitelji so obo-jestranska obogatitev – lepa, topla, domača.

V dvajsetih letih sem srečala mno-go otrok, tudi teh, ki ne prihajajo k verouku, in vem, da vsakemu največ pomeni osebni odnos. Zavedam se svo-je krhkosti, vendar se veselim Božjih darov in luči, ki mi jo daje v tako obilni meri. Verujem v Božjo pomoč, se zanjo zahvaljujem in grem vedno znova z veseljem dalje. ■

s. Magdalena Cimerlajt, uršulinka

Misli ob podelitvi Slomškovega priznanja

Z velikim veseljem in hvaležnostjo gledam v leto 2003, ko smo se z navdušenjem začeli pripravljati na razglasitev blaženega A. M. Slomška za zavetnika slovenskih učiteljev, vzgo-jiteljev in katehetov.

Prvič sem se srečal s Slomškom kot otrok v domači družini, ko sem na knjižni polici večkrat prelistaval drobno knjižico o Slomškovem življenju in opazoval njegovo sliko v značilni škofovski drži. V šoli se ne spomnim, da bi kaj več izvedel o njem, morda

nekaj v gimnaziji pri slovenščini, ko smo brali znani Prešernov epigram o Slomšku in izvedeli, da sta bila sošolca in prijatelja.

Z osamosvojitvijo Slovenije je v meni raslo zavedanje o tem velikanu duha in srca. V začetku 90. let smo z domačo župnijo prvič poromali na Ponikvo, nato sem tja zahajal večkrat in prebiral o Slomšku. Pomenljiva in nepozabna je bila njegova beatifikacija v Mariboru leta 1999. Srečevanja z bl. Slomškom so postajala pogostejša, ko smo se pred 10 leti v DKPS odločili, da Slomšek postane tudi naš zavetnik. Vesel sem, da je postal naš priprošnjik pri Gospodu. V lepem spominu mi ostaja štiridnevno pešromanje po Slomškovi poti od Bizeljskega do Nove Cerkve, še posebej prenočevanje v njegovi rojstni hiši, kjer sem še najbolj občutil njegovega duha. Septembrska srečanja na Ponikvi so zame posebni, praznični dnevi, podobno kot rojstni dan ali god. Zdi se mi, da sem na Ponikvi ob izviru čiste vode, ki me bo osveževala na dolgi in naporni poti skozi šolsko leto.

Pri bl. Slomšku me posebej nago-varja njegovo zares svetniško življenje. V svojem razvejanem poslanstvu ni spregledal nikogar in ničesar. Bil je tako življenjski, a obenem vseskozi zazrt v nebo. Njegova globoka vera je osvetljevala vse njegovo tuzemsko prizadevanje.

Posebej mi je vzor kot učitelj in vzgojitelj. Visoko je čislal učiteljski stan ter poslanstvu dobrega učitelja in vzgojitelja posvetil veliko svojih moči. Bil je pokončen in premočrten. Občudujem njegov občutek in skrb za slovenski jezik, ko je v praktično povsem nemškem jezikovnem morju gradil trdne otoke slovenščine.

Iskreno si želim, da bi Slomšek kot eden izmed velikih graditeljev sloven-skega doma dobil ustrezno mesto tudi v učnih načrtih, v šolskih učbenikih in slovenski pedagogiki nasploh. Tu lahko naredim nekaj kot učitelj med dijaki v šoli, ta dolžnost in obveza pa sta dani vsem ozaveščenim slovenskim učiteljem in vzgojiteljem, ki živimo iz nesmrtnosti in neizčrpnosti Slomškove dediščine. ■

Ludvik Mihelič

Foto: Jože Potrpin, Slomškovi nagrajenca 2013.

Ni brezupno

V prvih letih poučevanja si nisem predstavljala, da bo prišel čas, ko se bomo verni učitelji, pedagogi in kateheti lahko združevali. V tistem obdobju smo si enako misleči lahko le v odmaknjenih kotih šolskih stavb voščili blagoslovljen božič ali veselo veliko noč. Vse je bilo videti tako nepremagljivo. Ko je nastalo naše društvo, se mi je zdelo, da se je pred menoj odprla široka in svetla pot, na kateri bom lahko brez strahu dijakom predstavila krščanske vrednote. Realnost seveda ni tako bleščeča, kot so bile moje sanje. Ni pa brezupno! *Društvo katoliških pedagogov Slovenije* postaja s svojimi člani sogovornik, ki ga sicer še ne upoštevajo, ga pa slišijo vsi, ki določajo šolski prostor in delo z mladino.

Publikacije, seminarji in sporočila, ki nastajajo v društvu, trkajo na srca in vest vseh, ki želijo, da bi bili naši mladi vzgojeni in ustrezno izobraženi. Društvo je spodbuda vsem pedagogom, da kljub vsem težavam z žarom in veseljem učijo ter vzgajajo naše mlade.

Čeprav učitelj v družbi nima veljave, ne pozabimo, da je naš vzornik in priprošnjik blaženi A. M. Slomšek stavil na dobre učitelje. ■

Irena Snoj

Dan katoliškega šolstva: Po boljših ljudeh skrbimo za boljše čase

V soboto, 28. 9. 2013, smo se člani DKPS že tradicionalno odpravili na Ponikvo, tokrat na 10. Slomškov dan. Letos so se slovesnosti udeležili tudi strokovni delavci slovenskih katoliških vrtcev, šol in zavodov, kateheti ter člani društva. Skupaj so pripravili odlično in nepozabno slovesnost.

Ob 10.00 je bila sv. maša pod vodstvom g. Ivana Štuheca ob somaševanju desetih duhovnikov.

Potem smo se odpravili na OŠ *Blaža Kocena Ponikva*, kjer nam je po pozdravu ravnateljice šole znani zdravnik in psihoterapevt dr. Zoran Milivojevič predaval o pasteh in izzivih permisivne vzgoje. Predavatelj nam je predavatelj nazorno predstavil zmote in zablode staršev in vzgojiteljev pri vzgoji ter

nam nakazal pravi in bolj učinkovit vzgojni pristop.

Sledil je kulturni program s podelitvijo Slomškovih priznanj, ki so jih dobili: g. Ludvik Mihelič za velik trud in uspeh pri delu z mladimi, uršulin-ka s. Magdalena Cimerlajt za izredno in predano delo v zavodu za otroke s posebnimi potrebami v Kamniku. in ga. Irena Snoj z izrednim smislom za poučevanje fizike in matematike na Gimnaziji Šentvid. Naziv 'častni član' je prejel dr. Alojzij Slavko Snoj, salezijanec, sedaj odgovoren za študente podiplomskega študija v Rimu. Žal je bil odsoten.

Po kosilu smo člani DKPS odšli v Šentjur. V starem delu trškega jedra stoji lično urejena rojstna hiša družine Ipavec z letnico 1760. Ogledali smo si stalno razstavo o njihovem življenju in delu. Danes je tu poročna dvorana, v kleti vinoteka, vrt pa krasita stara lipa in trta modre kavčine, ki je cepič naj-

Foto: Jože Potrnik

starejše trte v Evropi z mariborskega Lenta. Družina Ipavec je bila znana zdravniška družina, napredna in narodnozavedna. Izredno priljubljen je bil zdravnik dr. Franc Ipavec, ki je imel več otrok. Najbolj znana sta bila brata Gustav in Benjamin, oba zdravnika in nadarjena glasbenika. Prvi je avtor narodnih pesmi (*Slovenec sem, Domovini, Vse mine ...*), Benjamin pa slovi po prvi zgodovinski operi iz l. 1891, posvečeni ženi Ančki z naslovom *Teharski plemiči*, in odrskem delu *Tičnik*. Gustavov sin Josip je avtor prvega slovenskega baleta s pantomimo *Možiček* in operete *Princesa Vrtoglavka*. Josipov sin Jože je bil slikar. Njegova dela so razstavljena v hiši – muzeju. Po njegovi smrti l. 1998 ni več potomcev.

Slomškov dan smo zaključili polni lepih vtisov. Hvala organizatorjem, še posebej DKPS s predsednico go. Marijo Žabjek, p. Silvu Šinkovcu, na-stopajočim in vsem prisotnim. ■

Fani Medved

Jesenski meseci v OS Ljubljana

Dogajanje v OS Ljubljana je v jesenskih mesecih obarvano s prireditvami, posvečenimi našemu zavetniku bl. Slomšku. Slomškovega dne na Ponikvi smo se udeležili 28. 9. 2013, dva dni prej pa smo pripravili pogovorni večer v okviru Socialnega tedna: *Kaj kot učitelj upam in v kaj zaupam*. Izpostavili smo odgovornost do mladih in svoja občutja v preizkušnjah, ki od nas zahtevajo pokončno držo in jasen odnos do krščanskih vrednot.

Oktobrski pogovor s Slomškovi nagrajenci je bil posebno doživetje, saj

nam je odkril temelje njihove duhovnosti, delovanja in poslanstva, kot ga sami doživljajo. V pogovoru je sodeloval tudi dr. Franci Kolenec, letošnji dobitnik republiškega priznanja za življenjsko pedagoško delo z otroki s posebnimi potrebami. Tudi njegov prispevek je med nami zažarel kot

lučka na učiteljevi poti – enaka svetloba je žarela iz besed vseh letošnjih nagrajencev.

Na novembrskem Slomškovem večeru, 21. 11. 2013, pa smo prisluhnili zanimivemu in vsebinsko bogatemu predavanju Vida Kregarja o Slomšku in njegovih romanjih. ■

Helena Kregar, predsednica OS Ljubljana

Sprehod po minulih dogodkih

Festival Lupa in Socialni teden

DKPS se je 26. 9. 2013 predstavilo na stojnici v Stritarjevi ulici v Ljubljani na festivalu nevladnih organizacij. Mimoidoči so radi po-